

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Szécsi Antal †.

Halnak, halnak, egyre halnak, színe-java a magyarnak . . .

A magyar képzőművészetet rövid idő alatt súlyos veszteségek érik; meghalt néhány év előtt Köllő Miklós, a nagy székely szobrász, élte legszebb idejében s ha a sors meg nem fosztja a magyar népet tőle, Köllő még sok örökbecsű művet alkothatott volna. Nemrég sirattuk el Fadrusz Jánost, a magyar szoborművészet Munkácsy-ját s most a magyar képzőművészet újabb veszteségéről rovunk szomorodott szívvel sorokat.

Szécsi Antal, a jeles szobrász, férfikora legszebb idejében, hosszú szenvedés után, pár hetel ezelőtt elhunyt. Szécsi művészetét számos alkotása dicséri, köztük első helyen a Baross-szobor, mely szintén az ő műve. A művészt már esztendőök óta cukorbetegség gyötörte, de ennek dacára lankadatlan szorgalommal dolgozott és szebbnél-szebb alkotásokkal gazdagította fővárosunkat. Legutolsó munkája az Erzsébet-téri hatal-

mas szökőkút volt, amelynek közeli befejezése elől ragadta ki a vésőt kezéből a halál.

Szécsi Antal 1857-ben született Budapesten. Itt járt a középiskolába, de művészi hajlamától hajtva, otthagyta az iskolát s beállt inasnak Oppenheimer Ignáchoz, az akkor hírneves dekoratív szobrászhoz. Onnan a bécsi szobrászati akadémiára került s tanulmányainak befejezése után nemsokára visszatért Budapestre. Első munkája volt az Andrássy-uti Saxlehner-palota díszítése. A Baross-szobor pályázatán elnyerte az első díjat s őt bízták meg a kivitellel is. A kormány megbízásából ő csinálta az új országház kupolacsarnokába a király-csoportot. Őt bízták meg Vásárhelyi Pál szegedi szobrász megalkotásával is, de annak

Szécsi Antal †.

már csak a modelljeit készíthette el. Pályadíjat nyert a Szabadság-szobor pályázatán s ő készítette a belvárosi plébánia főoltárának, a józsefvárosi és erzsébetvárosi templom szobrait és az új Kálvária domborműveit.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító magkereskedésében k a p h a t. <<

A székely ágyuhős.

Emlékezzünk régiekről . . .

Történelmünk vérről beírt lapjain a székely ágyuhős részére épp annyi helyet kell hagyni, mint az ezeresztendő magyar nép bármely küzdő dicső nagy fia részére. A székely ágyuhős Gábor Áron, a kiszolgált császári székely határőr, káplár volt csak mindössze a híres sasos armádiában, fegyver-, ágyu-, lópor- és töltény-gyárat állított föl 48-ban, ugyszólván semmiből, a szorongatott székely seregeknek.

A mult vasárnap leleplezték Kézdivásárhelyen Gábor Áron emléktábláját. Azét a Gábor Áronét, aki már ötven évvel ezelőtt olyan ágyukat öntött a magyar hadügyminiszternek, hogy csak úgy prűszkölt, futott tőle a sok osztrák generális, vissza, Bécs felé . . .

És futott tőle nem egyszer az orosz is. Mily vakmerő gondolatnak tetszett, hogy egy maroknyi székely sereg szembeszálljon a hatalmas cár nagy seregével! Szembeszállt. Gábor Áron, zekés székely polgár volt az ellenállás lelke. A sorhad nem akart megküzdeni az orosz-szal. Dobay ezredes bizonygatta egy nagy csoport előtt, hogy ágyu nélkül nincs győzelem. Kapituláljon tehát Háromszék is, az utolsó székely város, amelyben még nem parancsnokolt Puchner generális. A székely góbék már-már engedtek. Ekkor előállott Gábor Áron és ajánkozott, hogy ő fog önteni ágyukat. „Ha az ágyu, amelyet én öntök, első lövésre nem talál, úgy a második lövésnél én állok az ágyucső torka elé.” Dobay ezredes kételkedve rázta fejét, de Áron, a góbé, már hatodnapon elsütötte első ágyuját Szepsi-Szent-György határán. Jól talált. És azóta heteken át öntötte ágyuit és a magyar sereg diadalról-diadalra vonult. A hatalmas cár serege mindenütt visszavonult a csöpp székelység elől . . .

Az elszánt hazafiság így ült diadalt a maroknyi seregben a tulnyomó erejű oroszokon. Mikképp a kis japáni nép is olthatatlan szenvedélyének, lángoló honszerelmének köszönheti folytonos diadalait.

Nem egyedül Gábor Ároné ez a hazafias ünnep. Ő benne csak megszemélyesedett egy

fajtisza magyar vidék egész lelkesedése és csodálatraméltó munkájához az erőt abból a földből nyerte, amely maga is önvédelmi harcát vivta a bitorló fegyverek ellen. A néma hódolat őszinte ünnepi érzésével áll meg minden magyar az egyszerű emléktábla előtt és a fájdalmas visszaemlékezés szomorú érzésével köszönti a nagy idők emlékét, amelyben Gábor Áronnak, a székely ágyuöntőnek jut a legelső közt is a legelső hely.

Legendás szép történelmünk eme nagy eseményeiről emlékezzünk tehát!

* * *

...jött Bem, küldte Kossuth 12.000 emberrel. Az öt székely szék elküldte neki utolsó fegyverbíró fiát is, harminchétezer embert! Vezér is volt, sereg is volt, de nem volt a fő — ágyu. Gábor Áron, mikor végignézte az agyagfalvi gyűlésre sereglett, hadat elhatározó atyafiainak ezreit, bánatosan szólt rájuk: „Hasztalan, állítson csak ki kendtek ellen Puchner uram hat ágyut, az első ágyuszóra hazafutnak kendtek”. Hát meg is tették, mindjárt a marosvásárhelyi csatában. Nagy pofont kapott az ősi székely hadi dicsőség. No hát azt már nem engedjük! — fogadta meg Gábor Áron az ő kedves keresztkomájával, rézműves Turóczy Mózses urammal, meg néhány vásárhelyi székely polgártárrsal.

Még nagyobb lett ezután a háromszéki székelyek szorongatása. Az osztrák sereg egyesülve az oláh felkelőkkel, a kis magyar haderőt kiszorította Erdélyből. Az egész Erdélynek Puchner parancsolt már, csak Háromszéknek nem. A háromszékiek magukra hagyatva küzdöttek a magyar szabadságért. Brassó felől Gedeon es. kir. tábornok fenyegette erős sereggel. Mielőtt azonban egész erejével rávetette volna magát a háromszékiekre, ultimátumot küldött hozzájuk, hogy tegyék le a fegyvert. A székelyek éppen Gedeon ez ultimátumáról tanácskoztak. A volt császári főtisztek ama nézet mellett kardoskodtak, hogy le kell tenni a fegyvert, mert ha ember volna is elég, de nincs ágyu, nincs munició. Ágyu és munició nélkül pedig nem lehet hadakozni. Súlyos argumentum volt ez utóbbi.

A székelyek emiatt már-már hajlandók voltak főtisztjeik tanácsa értelmében letenni a fegyvert. E pillanatban a hátulsó sorokban egy zekés székely állott fel s így szólt: „Ha csak az a baj, hogy nincs ágyu, hát akkor nem kell megadni magunkat, mert öntök én eleget”. Nagy lett erre újra a székelyek harci kedve s mikor Dobay ezredes ur azt igyekezett megérteni, hogy az ágyuöntés nem olyan tudomány, amelyhez minden zekés székely ért — a fel-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kiténő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sörgönczim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN.

szólaló zekés székely, aki Gábor Áron volt, így vá-
gott vissza: „Ha az ágyu, amelyet én fogok önteni,
nem talál első lövésével célba, hát, ezredes ur, a
második lövéskor én állok az ágyu toroka elé!” Nem
volt több ellenmondás. Gábor Aront ismerték a szé-
kelyek, tudták, hogy amit beszél, az az igazság. El-
küldötték tehát Magyar-Hermányba, hogy öntse meg
az első ágyut. Tíz nap nem telt el s Gábor Áron
berobogott az első ágyuval Seps-Szent-Györgyre.

A székelyek ujjongva, valóságos diadalmenettel
kisérték ki a gyakorlótérre, hogy kipróbálják. Áron
lőtt és talált. És ez a jól irányzott lövés döntötte el
a székely nemzet egész szerepét a szabadságharcban.
Feltámadt, nekilekésedett a góbé s ölszámra aratta
a dicsőség babérját a véres csatamezőkön.

A háromszéki székely hadparancsnokság nyom-
ban kinevezte Gábor Aront is tüzérfőhadnagygyá,
amit a hadügyminiszter is megerősített, később Bem
apó Seps-Szent-Szentgyörgy városháza erkélyéről
hirdette ki a már dicsőséges homloku Áron őrnagy
előléptetését, Kossuth pedig kis vártatva a „Székely-
földi Tüzérséghez Igazgató“-nak nevezte ki.

Megvolt hát a működési tér a lángésznek,
meg a vas akaraterőnek. Meg is kezdte rögtön csodá-
latos, nyole hónapi munkásságát a székely vitéz,
még pedig az első négy hónapban fizetés nélkül és
saját erejükből ő és társai. Hát mit csinált?

Ágyuöntő műhelyt állít Magyar-Hermányban,
S.-Szentgyörgyön és Kézdivásárhelyen, ismét máso-
kat nagy golyó öntésére Fülében és Csik-Szent-
domokosan; verbuválta a szükséges mesterembereket,
megismertette az ágyu s ágyus-szekér alkatrészeivel
s készítményével; a pléhest megtanította, hogy
készítse a kartács-kannát, a lakatost, miként csinálja
az ágyuemelő-srófot; a kereseknek megmagyarázta
a laffetta-kerekek tengelye nagyságát s minőségét;
a szijgyártónak, hogy töltsse a lovassági laffetta-
párnát; a tüzereknek, hogy készítsék a töltényt,
gránátot, gyutacsot, kanócot, tüzröppentyűt. Ő volt
a mester és legény; ügyelt még az ojtózi, gyimesi,
tömösi szorosokra, a védművekre és előrsőkre; a
félénkeket bátorította, mindenütt ott volt, ahol a
legnagyobb baj s mindenki bizott benne; néha
egy nap bejárta egész Háromszéket, tanított, magya-
rázott, fegyelemhez szoktatta az ujonc népet s
imént felszabadult határőr-véreit. Közben műhelyé-
ből csatába szölitotta a kürt, megverni segítette az
ellenséget s aztán újra műhelyébe sietett. Ez így
tartott hetekig, hónapokig éjjel-nappal. Mikor aludt?
Soha, jóformán. Elszokott az álomtól.

Hisz ha idejében, csak egy jó félévvel előbb is,
fedezik föl Bem és Kossuth ezt a csoda-székelyt,
soha meg nem törik Erdély, teli rakja akkor Gábor
Áron municióval minden zugát s Bemet a pokol hada
se veszi ki onnét. De másra fordult volna tán Nagy-
Magyarországon is szabadságharcunk sorsa, ha kellő
időben és ott is Gáborra bizzák a felszerelést. A
legrettenetesebb csatárem, a „nincs töltény! nincs
munició!“ kiáltás nem szállott volna el annyi csatánk-
ban a honvédek ajkairól s e miatt nem veszett volna
el annyi csata!

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az elmúlt héten a törvényhozás mindkét háza
tanácskozott. A főrendek ugynevezett csöndes ülést
tartottak; elsőbben is a főrendiház néhány halottját
Szontagh Pált, Horthy Istvánt és Nopcsa Elek bárót
parentálták el, majd egy esomó törvényjavaslatot
szavaztak meg minden vita nélkül, a többi között a
pénzügyi fölhatalmazást és a vasutasok fizetésrende-
zéséről szólót.

A képviselőház pedig az egész héten lefog-
lalta a költségvetés általános tárgyalása, amelynek
során egy horvát képviselő, Kovácsévics István rokon-
szenves modorban fejtegette a horvát-magyar viszo-
nyokat. Szerinte a boszniai hadjáratban a horvát
vezényszó nem okozott semmi bajt, a horvát hon-
védek Bihácsnál nagyon kitüntették magukat, míg
a német vezényszó mellett a csapatok egymásra
lövöldöztek; a magyar vezényszó Kovácsévics szerint
a magyar hadseregben elvitathatlanul megkövete-
lendő. E kijelentéssel a szónok meg is nyerte a
szíveket. Beszélte ezután a horvátországi állapotokról
s elítélte az ott a magyar állam ellen kifejtett izga-
tások vezetőit.

Szüllő Géza beszédjében tiltakozott az ellen,
hogy a szövetségeket pánszláv törekvéssel gyanu-
sítják. A költségvetést nem fogadja el, hanem a
következő határozati javaslatot nyújtja be:

„Utasítsa a Ház a pénzügyminisztert, hogy a kis-
birtokos-osztály birtokainak tehermentesítése végett a
kezdeményszó lépéseket haladéktalanul tegye meg,
addig is a telekkönyvben bekebelezendő jelzálogköl-
csönök részére 2000 kor. erejéig illetékmentességet
biztosító javaslatát még ez év folyamán a Ház elé
terjeszse.“

Seemayer János a közigazgatás államosítását
sürgeti, örömmel üdvözi a kormánynak a közigaz-
gatás javítására irányuló törekvését.

Lekötötte a törvényhozók figyelmét Polónyi Géza
is, aki vádolta Khuen-Héderváry minisztert, kinek
hosszu báni kormányzása alatt fajultak el a viszo-
nyok Horvátországban odáig, hogy ott állandóan és
büntetlenül izgatnak a magyar állameszme ellen.
A rettenetes magyargyűlölet lábrakeléseért egyedül
Héderváryt terheli a felelősség. Polónyi támadó
beszédére Khuen-Héderváry Károly gróf felelt nagy
nyugodtsággal s tisztázta magát a vádak alól. Bár
ez nem ment esetepaté nélkül. Polónyi ugyanis
magyarosan visszavágott Hédervárynak, miközben
figyelmeztette a kormánypártot a nép gazdasági
helyzetének bizonytalanságára; ekkor a miniszter-
elnök mosolygott.

— Mosolyog ezen a miniszterelnök ur? —
mondta Polónyi.

Rákosi Viktor: Valahányszor az ország sir, ők
mindik mosolyognak.

Kubinyi Géza: Talán csak szabad?

Rákosi Viktor: Persze, Sándor Pál, a gabona-
Bismarck is mosolyog! (Derűtség.)

Kubinyi Géza: Tudtam, hogy az egész harag
csak azért volt, hogy egy viccet csináljon. (Derűtség.)

Polónyi Géza: A négyszázötven millió hadikölt-
ségre az egész társadalom sirni fog.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon
a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom
kezdeményszói forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utcza 10. szám.

Rákosi Viktor: Majd összeadják azt a Lipót-városban. (Derültség.)

Sándor Pál: Ez a „Kakas Márton“ rendkívüli kiadása.

Polónyi Géza azután a nyelvkérdésről beszél és azt állítja, hogy Deák Ferenc a belvárosban mondott programbeszédében azt hirdette, hogy az 1867. évi XII. törvény alapján a magyar nyelv teljesen érvényesülni fog minden téren. Nem engedi, hogy Deák emlékét Tisza a német nyelv érdekében áknázza ki.

A mult hét eseménye az is, hogy Ó felsége a király döntött a kvóta ügyében s ezt a kormányelnök bejelentette a képviselőháznak is.

A vita során **Tisza István** gróf kormányelnök mondott nagy beszédet, amelynek azonban nagyon mérsékelt hatása volt. *Megnyugtató volt a kisbirtokosok védelmére tett kijelentése.*

Az e heti tanácskozás kimagasló politikai eseménye az újpárt vezérének, **Bánffy bárónak** beszéde, aki ellenzékbe átmenve, hétfőn tartott nagybeszédet a Házban.

Bánffy Dezső báró részt vett a költségvetési vitában. **Bánffy** programja ismeretes már, több esetben volt alkalma azt kifejtetni s többször lehetett azt pártjának országos szervezése alatt olvasni.

A tisztelt Házban adta elő aztán hivatalosan s szokatlanul formás és folyékony beszédben mondta el mindazt, amit miniszterelnöksége alatt s azóta tapasztalt. Ha a program őszinte, akkor **Bánffy** fogja lerakni a magyar nemzeti állam kiépítésének alapköveit. Mindenben a magyar szempont vezérli, a nemzeti állam kiépítésében, a hadseregben, külképviseletben és a gazdasági téren, hol az önálló vámterület híve. Beszédében időt szentelt néhány kormányzati titok leleplezésére is, vezekelt és beismerte tévedéseit, amelyeket most jóvá akar tenni. Nagy figyelemmel hallgatták minden oldalról s mikor beszédét befejezte, az egész baloldal zajosan helyeselte és éljenezte.

Orosz-japán háború.

A mult héten a keletázsiai vérengző harc színteréről érkezett hírek szerint **Togó** japán tengernagy a port-arturi kikötőbe vonuló orosz hajónak állta el az útját, de nem bírta öt csatára kényszeríteni; midőn beállt az est, villamos fényszórók világítása mellett megtámadták az orosz hajókat.

Hajnal hasadása előtt a japán tizenhatodik flottilla teljes gőzerővel neki rohant az ellenséges hajóknak és két torpedót lőtt a *Berezujev*-t fajtájú csatahajó hátulso részébe és ez a hajó azonnal el is merült. Három órakor reggel, amikor már a hold eltűnt, az összes japán torpedónaszádok oly halkán, amint csak lehetett, az orosz flottához sompolyogtak és miután eléggé közelébe férköztek, egyesülve és az ellenséges ágyuzás mellett a villamos reflek-

torok fényénél megtámadták az orosz hajókat. Mind-egyik hajó a legnagyobb hidegvérűséggel lőtte ki torpedóját s azután sietve visszavonult. Az ellenséges szárazföldi útegek golyói nem tudták őket elérni. A sötét éjszakán nem tudták megállapítani azt a kárt, amelyet az ellenséges hajóknak okoztak, de azt mégis egészen jól látták, hogy egy csatahajó egészen eltűnt, két másik hadihajó pedig nem tudta gépét használni. Az ellenséges hajók pénteken reggel visszatértek a belső kikötőbe és egyes hadihajókat gőzhajók vontattak magukkal. Az utolsó ellenséges hajó délután négy órakor tűnt el a belső kikötőben. A mult heti tengeri csatát úgy látszik újabb is követte. Egy sanghai hír t. i. arról akar tudni, hogy az oroszok ismét kitérés kísérletet tettek, de a japán hajóraj visszakergette az orosz hajókat. S ez alkalommal ismét elsúlyedt volna egy zászlós csatahajó. A hír szerint e hajón volt *Uch omszki* ellentengernagy is s hétszáz emberrel együtt a tengerbe fult. A hír szerint a japánok is sokat vesztettek ez ütközetben. Az egész hír azonban megerősítésre szorul még azzal együtt, hogy *Stössel* tábornok a szárazon is kitérés kísérletet tett Port-Arturból, de szintén balsikerrel.

A keletázsiai harctérről a héten érkezett hírek szerint a japánok **Kaipinget** elfoglalták. **Kaiping** elfoglalása — ha valóban bizonyul — igen veszélyessé teheti az oroszok liaojangi helyzetét. **Kaiping**-től jóformán nyitva áll az út **Hajesöngig**, innen pedig az orosz főhadiszállásig. A másik jelentős hír, mely a harctérről jött, az, hogy a **vladivosztoki** orosz hajóraj bombázta **Genzan** koreai várost. **Genzan** bombázása mutatja, hogy *Skridlov* tengernagy ki tudta játszani az őrzésére kirendelt *Kamimura* japán tengernagyot. A koreai város ostroma a szárazföldi háborúra nem lesz hatással, az oroszok nem is akarnak egyebet elérni, minthogy a Port-Artur előtt álló flottát nyugtalanítsák. *Kamimura* tengernagy azonban a japán tengeren cirkál és valószínűleg ő fogja elvállalni a vladivosztoki hajóraj elűzését. *Skridlov* admirálisnak azonban nagy előnye az, hogy veszély esetén visszamenekülhet biztos kikötőjébe, hogy a sűrű köd védelme alatt nemsokára ismét kitérjön. Port-Artur bombázása szakadatlanul folyik.

A japánok folytatják Mandzsorszámban diadalmos előnyomulásukat s már *Dasicsaot* is, mely legutóbb *Kuropatkin* főhadiszállása volt, megszállották. Ha igaz, hogy a japán előőrsök már **Mukden** körül kalandoznak, úgy alighanem sikerül elvágni az oroszok visszavonulását **Liaojang** mögött.

A hírek mostanában többé-kevésbé ellentmondók majdnem állandóan. Ennek egyrészt a japánok titkolózása az oka, de még sokkal inkább az, hogy az oroszok minden előkészítő mozdulatról s be nem fejezett dolgokról jelentéseket küldenek s így zavart okoznak.

Élelmi szerek értékesítését eszközözik az előírt % mellett. Fervilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

☐ Azonnali készpénz- ☐
▼ elszámolás. ▼ ☐

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husneműket, füstölt
húst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Uj tejszövetkezet. Jókeőn tejszövetkezetet alakítottak a napokban. Az alakuló közgyűlést az ottani gazdakör helyiségeiben tartották meg, ahol megjelentek a falu összes gazdái feleségeikkel. Velesey József nyitrai g. e. titkár előadást tartott a tejszövetkezetekről. Ezután a tejszövetkezet 85 tag s 110 üzletrészszel megalakult azon biztos kilátással, hogy ez a szám rövid időn belül tetemesen gyarapodik. Jókeőn a tejszövetkezetnek nagy a jövője, mert a község távol esik minden értékesítő piactól s a tejet a községben idáig nem tudták értékesíteni. Tejszövetkezet létjogultsága mellett szól a jó minőségű és eddigelé nem eléggé kihasznált hegyi legelő is, mely oly nagy terjedelmű, hogy rendszeres legeltetés mellett még egyszer akkora állatállomány legelhetne rajta, mint aminővel Jókeő község jelenleg bír. A megalkotott tejszövetkezet egy fedél alatt lesz a hitelszövetkezet- és gazdakörrel. A jókeői gazdakör mindannak dacára, hogy italmérsi joggal nem bír, minden ünnepnap délután szerfelett látogatott, ahol Rudroff plébános hiveinek gazdasági felolvasásokat tart.

A dán tojásszövetkezetek. A tojásértékesítést Dániában az e célra alakult tojásgyűjtő és értékesítő szövetkezetek végzik. Ezek a szövetkezetek kitűnően vannak szervezve s behálózzák az egész országot, úgy hogy elmondható, miszerint a tojáskereskedelem teljesen szervezve — a virágzás magas fokán áll. Nem csoda tehát, ha így évről-évre a forgalom s a kivitel hatalmas növekedése tapasztalható, úgy hogy míg Dánia 1880-ban 1.5 millió korona értékű tojást vitt ki, addig ez a kivitel 1890-ben közel 10 millió, 1895-ben 15 millió, 1900-ban pedig közel 23 millió korona értékűre rugott, 1901-ben 29 millió, 1902-ben 33.5 millió, 1903-ban pedig már 45 millió koronára rugott a dán tojás kivitel értéke. Ez a szám élénken világítja meg a dániai baromfitenyésztés rohamos fejlődését, mert tény, hogy a kivitel legnagyobb részét maguk a dán kisgazdák termelik s nagyon csekély az a mennyiség, ami külföldről kerülve Dániába — innét lesz kivive. A tojás kivitel fejlődésével lépést tartott a baromfitenyésztés is. 1898-ban 8.7 millió tyukot számláltak össze Dániában, 1902-ben pedig a tyukállomány már a 10 millió darabot is jóval meghaladta s azóta is folyton szaporodik és javul minőségben is. Bizony mi sokat tanulhatnánk a dánoktól. Az a kis északi ország alig nagyobb 3 magyar vármegyénél — s ime baromfitermékekből csak tojásban is többet termel, mint a mi szép hazánk,

amely pedig a baromfitenyésztésre is jóval alkalmasabb terület.

Németországi szövetkezeti mozgalmak 1904 április havában. Németországban 1904 április havában 137 gazdasági szövetkezet alakult és pedig: 80 takaré- és hitelszövetkezet, 14 beszerző és értékesítő, 26 tejszövetkezet és 17 egyéb szövetkezet alakult. Fent részletezett uj alapítások közül feltételes felelősséggel létesült 9 takaré- és hitelszövetkezet, 7 beszerző és értékesítő, 13 tej- és 13 egyéb szövetkezet. Az április hóban létesült 17 különféle szövetkezet közül: 1 gabona áruház, 1 szeszöződe, 4 cséplő, 1 baromfi, 3 állattenyésztő, 2 tojásértékesítő, 1 vincellér, 1 állatértékesítő, 1 méhészeti, 1 könyvelői, 1 keményítőgyári szövetkezet. Feloszlott a szövetkezetek közül áprilisban: 2 takaré- és hitelszövetkezet, 1 beszerző és értékesítő, 1 tejjgazdasági, 3 tejértékesítő, és 4 egyéb szövetkezet s így április hóban a feloszlottak leszámításával 126 uj szövetkezet létesült. A teljes szövetkezeti létszám 1904 május 1-én a következő volt: 12,391 takaré- és hitelszövetkezet, 1727 beszerző és értékesítő, 2465 tejjgazdasági, 203 tejértékesítő, 1357 egyéb szövetkezet, vagyis összesen 18,137. Ily hatalmas szervezet azután nem csoda, ha a német gazdák érdekeit minden téren méltóan képviseli s megvédi minden idegen támadások ellen s képes oly nagy eredményeket felmutatni, mint aminőket nálunk nem látunk. Ebből vegyen gazdaközönségünk buzdító példát arra nézve, hogy tömörülve, egyesült erővel oly célokat is könnyen elérhetünk, aminőket egyenként nem is gondolhatnak.

A gépkocsiról.

Irma: Ugye szépen megy a gépkocsi?
Béni bácsi: Zakatol, mint az anyósom.

Rézgálicz, sublimált kénpor, dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénpor, raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések és ojtó gummiszalagok beszerzése végett forduljanak a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.,

hol a szövetkezet cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányu permeterző is beszerezhető.

Ára rézdugattyu tárcsatokkal 34 korona.
> B. jegyű öntöttvas dugattyu tárcsatokkal ... 28 korona.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Soós bírót a tábla is elítélte. A budapesti királyi tábla harmadik tanácsa a múlt héten hozta meg a megvesztegetés büntetével vádolt Soós Kálmán dr. volt törvényszéki bíró és társának, Schwarcz Adolf Ábrahám ügynök bűnpörében az ítéletet.

A pestvidéki törvényszék mint a Kuria által kirendelt bíróság tudvalevőleg Soóst ötrendbeli megvesztegetés büntette miatt 3 évi fegyházra, Schwarcz Ábrahámot pedig mint tettestársat ötrendbeli megvesztegetés és négyrendbeli zsarolás kísérlete miatt harmadfélévi fegyházra ítélte.

A budapesti kir. tábla a törvényszékek Soós Kálmán, elsőrendű vádlottra vonatkozó ítéletét indokálnál fogva *jóváhagyta*. Ellenben Schwarcz Ábrahám másodrendű vádlottra nézve az első bírósági ítéletet részben megsemmisítette, felmentvén őt a négyrendbeli zsarolás kísérletének vétsége alól és csak ötrendbeli megvesztegetés büntetésében, mint bűnségédet mondotta ki bűnösnek s ezért *egy évi börtönrre*, három évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. Büntetésébe, a kiállott vizsgálati fogság által hét hónapot számítottak be.

Soósra nézve a királyi táblai ítélet indokolása szerint súlyosító körülménynek kellett venni azt, hogy a megvesztegetés eszméje tőle származik s benne határozott rendszer volt észlelhető.

Halálos végű tréfa. Herman Ödön budapesti háztulajdonos magánzó, flaubert-puskáját ez évi március 25-én tisztogatás végett átadta a házban lakó két tiszti szolgának, akik miután rendbe hozták, több próbálást tettek vele. Az utolsó töltest azonban elfelejtették kivenni a fegyverből s úgy vitték be a házmesteri lakásba. Eppen akkor kertészek dolgoztak az udvaron. Az egyik kertész, Katona János kihozta a fegyvert s tréfából ráfogta azt Mank Nándorra.

— Vigyázz, mert agyonlőlek, — szólt hozzá inceselkedve.

— Nos, lőjj agyon, ha tudsz, szólt amaz nevetve.

A fegyver elsült s Mank Nándor a golyó által szíven találva, holtan rogyott össze. A rosszul sikerült tréfa fölött teljesen kétségbeesve, Katona János öngyilkosságot akart elkövetni, de ebben megakadályozták és bekísérték a rendőrségre. Gondatlanságból elkövetett emberölés vétségével vádolva állott ezért Katona János a büntető törvényszék előtt, mely a beismerésben levő vádlottat háromhónapi fegyházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

• MI UJSÁG? •

Mai lapunk szétküldésével egyidejűleg külön levélben postautalványokat küldtünk t. előfizetőink címére.

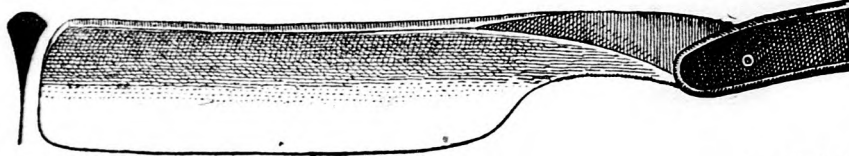
Kérjük, hogy az utalványok felhasználásával az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap küldésében fennakadás ne legyen

Negyven évig író. Dr. Hanusz István prépost, a kecskeméti főreáliskola igazgatója, e hó 5-én ünnepelte egész esendben negyvenéves írói működését. Az ő földrajzi és természetrajzi művei pompás magyar nyelvezetükkel tűnnek ki s általában mint természetrajzi írónak országos neve van.

A königgrätzi csata évfordulója. Vasárnap volt harminenyeleedik évfordulója a szerencsétlen végű königgrätzi csatának. Az ugynevezett északi hadsereg Benedek tábornagy alatt az Elba vonalára támaszkodva erős állásban várta be a poroszokat, akiket Moltke vezetett. Az osztrák hadsereg már az ütközet előtt nagy hátrányban volt a poroszokkal szemben, mert a vezetőség körében nagy egyenletlenség uralkodott. A poroszok fegyverzete és felszerelése szintén sokkal jobb volt, a régi fegyverek a poroszok hátultöltőivel nem mérkőzhettek, az osztrák rohamtaktika nem állhatott meg a poroszok csatálánrendszerével szemben. Minket magyarokat annyiban érdekel ez az évforduló, mert az ütközetben számos magyar ezred vett részt, u. m. a 68. számú szolnoki Rodich, a 71. számú trenseni Lipót toszkánai nagyherceg, a 2. számú székely Sándor orosz cár, a 12-ik számú komáromi Vilmos főherceg nevét viselő gyalogezred és még számos magyar csapat. Különösen vitézül verekedtek az Edelsheim-Gyulay vezérőrnagy parancsnoksága alatt álló huszárok, kiknek egyik ezrede, a Frigyes Károly nevét viselő hetes huszárok gróf Degenfeld ezredessel élükön a porosz gárdát vágták keresztül magukat és így csatlakoztak a főszereghez. Az ütközet azonban a benne részt vett csapatok minden vitézsége mellett elveszett.

Kőrösi Csoma Sándor emléke. Az erdélyi részeken tudvalevően lelkes mozgalom indult meg, hogy a hírneves ázsiai utazónak, Kőrösi Csoma Sándornak szobrot állítsanak. A háromszéki megyei egyetemi hallgatók Kőrösi Csoma-bizottsága július 7-én ünnepet rendeztek a szobor javára Kőrösön és Kovásznán Haller János gróf, Mikes Armin gróf és Sándor József fővédőségével. Az ünneplő közönség délelőtt tizedfél órakor a kovásznai piactéren gyülekezett s onnan bandériumkísérettel Kőrös községbe vonult, ahol tizenegyedfél órakor volt az ünnepség. Az ünnepi beszédet Pap József evang. református theológus mondta, Fadgyas Jenő theológus pedig Endrődi Sándor alkalmi költeményét szavalta. Este a kovásznai szinkörben volt ünnep, ahol Sándor József orsz. képviselő mondott ünnepi beszédet.

Ujdonság borotvákban!

Melék nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és egy minden kockázattal ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Tenszvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési czim: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

A brassói magyarság ünnepe. Brassóban a magyar polgárságnak lélekemelő ünnepe volt június 26 án. Az ottani eszmadia ipartársulat, melynek tagjai egytől-egyig magyarok, ülte ekkor zászlószentelési ünnepélyét. Előbb a róm. kath. templomba vonult nemzeti lobogók alatt a menet. Tizenhat fehérruhás magyar leány élén dr. *Zakariás* Jánosné zászlóánya kísérte a lobogót. A róm. kath. templomból, hol *Mindszenti* György lelkész szentelte meg a lobogót és tartott szép, költői lendületű beszédet, az ev. ref. templomba ment a menet, hol *Péchy* Árpád ev. ref. lelkész tartott lelkes hazafias beszédet. Innen a fölavatás helyére vonult a menet, hol már nagy és előkelő közönség gyűlt össze. A brassói magyar dalárda elénekelt a Himmuszit, azután *Benedek* Dénes társulati elnök üdvözölte a közönséget; mire *Zakariás* János dr., a társulat jogtanácsosa tartotta meg ünnepi beszédét, melynek során nemcsak a társulat, hanem a már 1510 óta szervezve volt régi céh történetét is behatóan ismertette.

Száztíz éves ember halála. Bukarestben meghalt Csiki György magyar kerek mester, ki tízéves korában hagyta el hazáját „Csikországot” és keresett megélhetést Romániában. Családjából még csak testvéröccse él — szintén Romániában — ki 90 éven jóval felül van.

Aki halála után lesz gazdag. Kassán a minap elhunyt egy Király Antal nevű aglegény, akiről mindenki azt hitte, hogy nagyon szegény ember. Halála után azonban a közjegyző legnagyobb meglepetésükre arról értesítette az elhunyt rokonait, hogy Király igen jelentékeny ingó és ingatlan vagyonról tett végrendeletet. Életében Király mindig eltitkolta, hogy vagyona van és így érthető meglepetést keltett, hogy Kassán két nagy teljes tehermentes házat, azonkívül pedig egy párnába bevarrva 80,000, takarékpénztári könyvekben pedig 30,000 koronát hagyott rokonaira. Ezenkívül 36,000 korona követelése is, különböző bankházakkal és üzletvállalatokkal szemben, rokonaira szállt át. Az örökösök, Király nővérei földhöz ragadt szegény földműve-asszonyok.

A Hortobágy kiszáradt. A nagy szárazság roppant kárt okoz a Hortobágyon is, amely az ott uralkodó száj- és körömfájás miatt hetek óta zár alatt van. Fokozza a bajt, hogy a nagy forráság leperzselte a legelőt, kiszáritotta a Hortobágyot, úgy, hogy az oda kihajtott ezer és ezer jószágot az éhpusztulás fenyegeti. Ezt elkerülendő, a napokban Király Gyula tanácsnok és Leidl Emil állatorvos Budapesten jártak és arra kérték a minisztert, kivételesen engedje meg, hogy a Hortobágyról a jószágot haza hajthassák, mert különben mind ott pusztul el. A miniszter tekintettel erre a nagy veszedelemre, megengedte, hogy a Hortobágyról haza hajthassák a jószágokat.

Leharapta a felesége orrát. Kecskeméti István békési földműves ellen felesége, mivelhogy nagyon duhaj életet élt, válókeresetet adott be. A férj uram ugyancsak megszeppent erre, mert hát minden vagyon a feleségeé volt; ha válnia kell, a jómódból alaposan kiespepen. Kérlette tehát asszonyát, vonná vissza kérését. De ez hajthatatlan

volt. Bosszút esküdött erre Kecskeméti. Estszürkületkor persze alaposan benyakalva, a nyílt utcán rátámadt az asszonyra, leteperzte, ütötte-verte, marta. Vadállatiasságában annyira ment, hogy az orrából is leharapott egy nagy darabot. A brutális embert elfogták, a feleségét pedig Békés vármegye közpórházában vették ápolás alá.

Nagy tüzek a vidéken. Szendrő községben június hó 24-én nagy tüzvész pusztított. Negyvennyolc lakóház égett le a hozzátartozó melléképületekkel. A nagy szárazság miatt roppant bajosan ment az oltás. Egy gyermek eltűnt s azt hiszik, hogy a lángokban veszett. Szerencse, hogy a leégett házak legnagyobb része biztosítva volt. — Miaván június 23-án tűz támadt, mely hét házat hamvasztott el s az istállóiban három tehén is bennégett. — Debek abaujmegeyi községben vasárnap tűz pusztított. Leégett huszonöt lakóház ugyanannyi melléképülettel s nagyon sok állat elpusztult.

Hat egészséges fiu. Egy szegény baranovi cipésznek a minap egyszerre hat egészséges fia született. Ez a rendkívül ritka eset emlékeztet Miczbán feleségére, aki valaha állítólag hét fiúnak adott életet egyszerre. Baranov egész vidéke most esodájára jár a hat ujszülöttnek. Az érdekes esetet bejelentették a német császárnak is, aki elvállalta a komaságot s megígérte, hogy gondoskodni fog a fiúk neveltetéséről.

A forradalmi mozgalom. Oroszországban inog a talaj a cári uralom alatt. A forradalmi mozgalmak majd itt, majd ott ütök fel fejüket a rengeteg birodalomban. Az izgatók tenger veszedelemmel küzdve közlik az eszméiket az elnyomott néppel. Egyik városban a rendőrség titkos forradalmi nyomdát fedezett fel. Ez alkalommal több mint kétszáz egyént letartóztattak és a külvarosokban ötszáz házból házkutatást tartottak.

475 év házasságban. A felső-ausztriai Scharflingből érdekes ünnepély híre érkezik. Kilenc házas-pár jubilál. Az egyik gyémánt-, a többi nyolc pedig aranylakodalmát tartja. 51 házas gyermek, 107 unoka és 2 dédunoka veszi szeretetével körül az ünneplőket. A kilenc házaspár összesen 475 hosszú évet töltött boldog egyetértésben együtt — természetesen ki-ki a saját élete párjával. A községben nagy ünnepségeket rendeznek a boldog házások tiszteletére.

Megégett korcsmárosné. Berencsalja községben éppen a régi híres várom tövében van Wagner Samu korcsmája. Wagner a minap Morvaországból több hordó szeszt hozatott, de a mikor legurította a pincébe, égő gyertyával járt a hordók között, amitől a szesz meggyuladt s Wagner ruhája is lángba borult. Felesége rémülten rohant le egy dunyhával s azt borította az urára, hogy égő ruháit elolthassa. Ez részben sikerült is neki, de ekkor meg az ő ruhái gyultak meg s a szerencsétlen asszony annyira összeégett, hogy nemsokára meghalt. A korcsmáros égési sebei is életveszélyesek.

Rovar és husrostos

„Orpington” melasse baromfi abraktakarmány

felülmul és pótol —
minden más takarmányt

tartalmaz: **melasset** (20% czukortartalommal), **buzakorpát**, **tengeri darát**, **kendermag pogácsát**, **foszforsavas meszet**, **rovar és husrostokat**. **Ára 10 korona 50 kilogrammonként.**
Előnyei: **feltűnő gyors hizás**, **korai tojóképesség**, **kitűnő husképzés**, **szaporodó tollasodás**,
feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegye. Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117. (Telefon 51—32.)

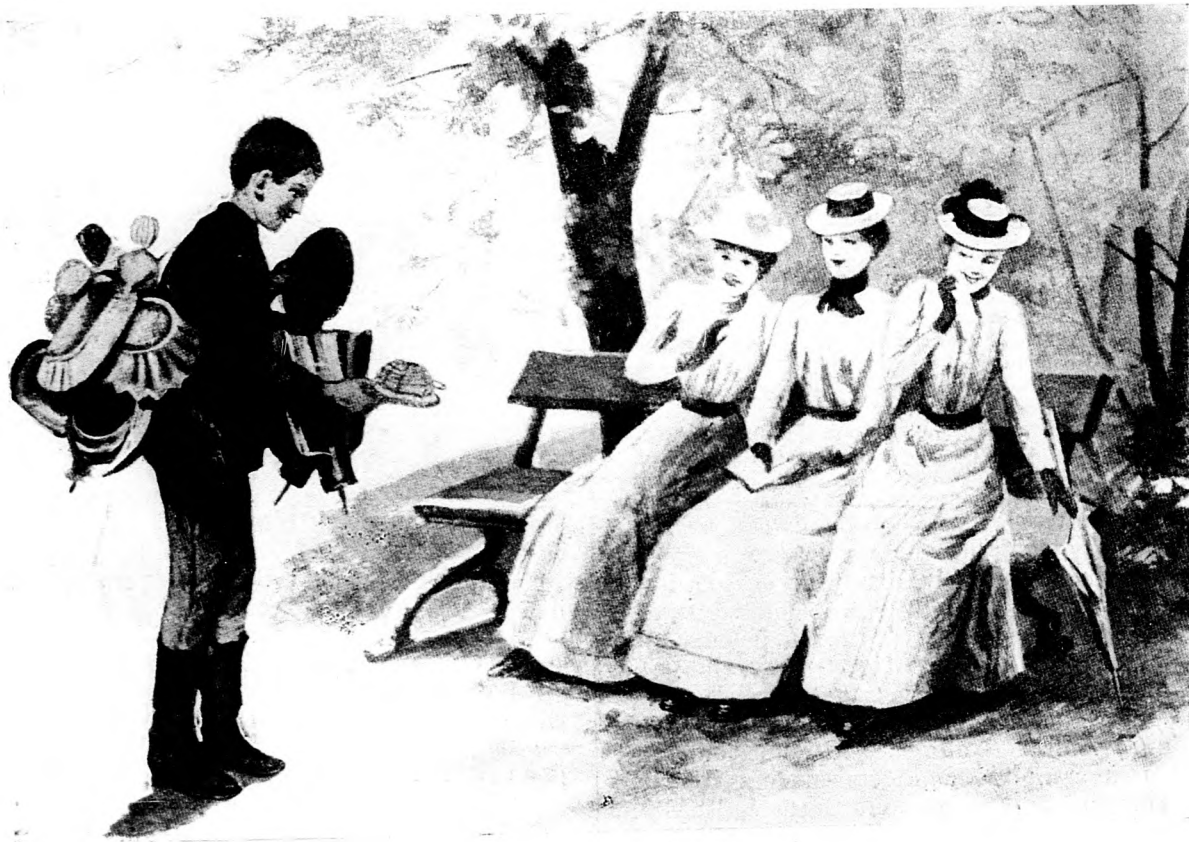
• GAZDASÁGI DOLGOK •

Tarlóba vethető takarmánynövények. *)

Az ideai rossz takarmány és szalma termés folytán bekövetkezett annak szükségessége, hogy a gazda tarlóba vetett takarmányok természetével pótolja takarmányhiányát. Tennie kell ezt annál is inkább, mert az előreláthatólag gyenge gabonatermés mellett, csak az állati termelés fokozásával pótolhatja a hiányzó jövedelmet, ehhez pedig sok és olcsó takarmány kell.

rokba rakatni, a kereszt sorok közeit pedig azonnal felszántani és bevetni. A keresztetek lehordása után a szántatlan sávok utólag szántatnak le és kerülnek bevetésre. Még abban az esetben is, ha tarlószabadulásakor száraz idő jár, helyes a tarlót sekélyen lehántani s az eső beálltával azután közép mélyen leszántva bevetni. A talaj előkészítése tehát az időjárás szerint módosul. Ha a tarló felszabadulásakor azonnal vethetünk, akkor csak egy közép mély vetőszántást adunk, ha ellenben tarlószabadulásakor száraz az idő, akkor először lehántjuk a tarlót és később, ha a várt eső beáll, adjuk a közép mély vetőszántást. A vetőszántást mindenkor nyomban követte a vetés és vetés után a hengerezés.

A tarlótakarmányok termése többé-kevésbé az esős, nedves időjárástól függ és így a mohartól elte-

Furcsa ajánlat.*

A tarlóba vethető takarmánynövények a mohar, köles, mustár, esetleg a takarmányboró és végül a tarlórépa.

Tarlótakarmányvetésre főleg a tavaszi vetés alá szánt tarlók használhatók. Tehát leginkább a gabonatarlók, mert a jó gazda csak kivételesen vet gabonatarlóba őszi gabonát.

A takarmánytarlóvetésnél a talaj előkészítése egyforma, akár mohart, kölest vagy mustárt vessünk is.

A föld felszabadulása után a tarlót azonnal közép mélyen kell leszántani és előrement fogasolás után a magot nyomban sorvetőgéppel elvetni s vetés után lehengerezni. A tarló kiszáradásának megakadályozására helyes lesz a gabonakeresztet a sorokban lehető sűrűen, de egymástól távoleső so-

kintve, nálunk ritkán sikerül. A tarlóvetés azonban még ekkor sem kárba vett munka, mert maga a vetőmag kevésbe kerül, a tarló nyári megmunkálása folytán pedig a tarlóban elszórt összes gazmag kikél és így az őszi mélyszántással a földet alaposan megtisztíthatjuk minden magról kelő gaznövénytől. Tehát a tulajdonképpeni tarlóhántást pótolja és haszna még a termés kimaradása esetén is bőven kárpótol a vetőmag és a vetési munkálatok okozta esékely költségeikért. Ha pedig sikerül a tarlótakarmánytermés, úgy alaposan kiségetheti a gazdát a szűk takarmánytermés okozta nyomorúságból.

A fent elősorolt tarlótakarmányok termesztési módozatait lapunk múlt számában külön-külön tárgyaltuk már.

Az olasz ciroktermesztés. A termelni szokásos mezőgazdasági növények között egyike a legjövődelműbbeknek, s mégis oly kevesen foglalkoznak termeszté-

*) Előző számunkban ugyanily című közlemény a nyomda tévedése következtében megelőzte eme cikkelyt. A szives olvasó tehát ezen cikk elolvasása után vegye elő a múlt számunkban közölt cikket s azt elolvasva, megtalálja a fonalat.

A senki gyermekei.

tésével, hogy ezen szükségletünk legnagyobb része külföldről nyer fedezetet. Talajban nem válogató, csak jól legyen az előkészítve. A közvetlen istállótrágyát nem szereti, mert szakála törékeny lesz, miért is műtrágyát használnak alá. Azonban az elővetemény kap istállótrágyát. Vetik április végén, május elején 40–50 cm. sortávokra. Ha térdmagasságnyira nőtt, megkapáljuk s kiegyezzük sorban 30 cm. távolságra, néhány héttel kivágás előtt még egy kapálást kap. Szakál termése 8–10 cm., amely 15–20 koronával értékesül, magtermése 6–8 cm., melynek ára 8–10 korona.

A takarmányrépa gomolyok terméketlenségének okai.

Igen sokszor megtörténik az az eset, hogy egy éves s így feltétlen jó csirakéességűnek minősíthető répa-gomolyokból nem fejlődik ki a mag. E jelenségnek okai lehetnek a következők: 1. tulságosan zárt fekvés, zárt levegővel, mely a magképződést akadályozta; 2. a gomolyfejlődés idején fellépett hűtés; 3. a hajtások tulbuja fejlődése és sűrű zárt állása, ami a répánál szükséges kölesönös termékenyítést hiányossá tette; 4. az egy-egy répatövön meghagyott tulságos sok hajtás s azok szoros összekötése s végül 5. a talajnak foszforszegénysége. Ismervén az okokat, nem lesz tehát nehéz, ott, ahol és a mennyiben lehetséges, a megfelelő védintézkedésről idejekorán gondoskodni.

A deliblári homokszőlők. Tudvalevőleg a deliblári homokterületeken óriási szőlőtelepítéseket végzett a kormány. Tekintettel pedig arra a körülményre, hogy elegendő istállótrágya ott rendelkezésre nem áll, érdekes műtrágyázási kísérletek végeztek, melyeket közérdekű voltuknál fogva röviden a következőkben ismertettünk. Legutóbb 18 helyen folytattak évekre terjedő kísérleteket s ezeken csupán egyetlen helyen nem zárult a kísérlet anyagi haszonnal. Nyolc esetben a musttöbbllet több mint 2000, — két esetben több mint ötszáz, öt esetben több 100 liter musttal volt több a termés. A must ezukortartalma is legtöbb esetben javult, volt rá eset, hogy a terméstöbbllet egy hektoliter mustja 4.10 kor. került s az 500 literes terméstöbbllet már bőségesen megtérítette a műtrágyázás költségeit.

Hogyan kell vetni a borsós csalamádét? Az egymagában vetett csalamádé, bár egyébként kitűnő takarmány, de nem ad elegendő erőt a nehéz munkát végző ökörnek és sovány tejet adnak tőle azok a tehének, melyek csalamádén kívül egyebet nem kapnak, mert a csalamádé fehérjében szegény takarmány, a mely hibáján úgy lehet segíteni, ha borsóval keverten vetjük. Ha ezt a kevert vetést istállótrágyával jól ellátott talajba vetjük, nagymennyiségű és kitűnő takarmányt fog szolgáltatni. Egy kat. hold csalamádé felületésére elegendő 50 kg. tavaszi borsó, a mely azonban nem összekeverten vetendő el a csalamádéval, hanem külön-külön olyformán, hogy a tengeriből 25–30-al a rendes vetőmagmennyiségénél kevesebb vétessék, a borsó pedig csak akkor szórassék el, ha a tengeri kikelt. A borsó szintén géppel vetendő 20 cm.-nyire. A kettőt egyszerre elvetni azért nem tanácsos, mert a gyorsabban kikelő és gyorsabban fejlődő borsó elnyomná a csalamádét. A csalamádé után szintén vethető a buza, miután azonban a csalamádé sok tápláló anyagot von el a talajtól, a csalamádé lekaszálása után okvetlenül meg kell trágyázni a talajt szuperfoszfáttal, mely esetben a csalamádé után is kitűnő buza terem.

Mikor van helyén a zöldtrágyázás? Bebizonyított tény, hogy a zöldtrágyával csak humuszt adunk a talajnak, ásványi anyagokat azonban sokkal minimálisabb mennyiségben, mint ahogy arra a talajnak szüksége volna. Következik tehát, hogy zöldtrágyázást csak ott alkalmazunk, ahol elegendő istállótrágya nincs, vagy ahova az istállótrágyát elfuvarozni nem lehet. Ilyen esetekben sem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a zöldtrágyákban nincs elegendő ásványi alkotó rész, mesterséges ásványi trágyákkal kell tehát azokat pótolni, a mely esetben a zöldtrágyák kitűnő szolgálatot vannak hivatva tenni.

Baromfiak táplálásánál a legjobb és legmegbízhatóbb erőtakarmány az egyedül belföldi „Orpington” baromfitakarmány. E takarmány összeállításánál, hogy jó legyen és megfelelő az összes kivánalmaknak, szaktanácsosok segítettek a gyarost: a m. kir. földművelésügyi miniszterium, a „Baromfitenyésztők Országos Egyesülete”, a m. kir. állatleltani és takarmányozási vegykerületi állomás, Cselkó István akadémiai tanár, Magyar-Óvárott, Hreblay Emil földművelésügyi miniszteri főfelügyelő, Nagy Dezső dr., a „Baromfitenyésztési Lapok” szerkesztője, a Gödöllői m. kir. baromfitenyésztési telep stb. Minthogy hosszú, alapos kísérletezések után bebizonyult, hogy az „Orpington” rovar- és husrostos melasse baromfitakarmány a legtökéletesebb erőtakarmány, bátran ajánljuk a baromfitenyésztőknek. Az „Orpington” melasse baromfitakarmány tartalmaz: melasset, buza-korpát, tengeridarát, kendermagpogácsát, phosphorsavas meszet, rovar- és husrostot. 5 kilós postacsomagot 2 koronáért bérmentve küld az Erőtakarmánygyár Részvénytársaság. (Árjegyzék erőtakarmányokról ingyen.) Budapest, IX., Üllői-ut 117. sz.

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a NICHOLSON gépgyár gazdasági
géposztályának —
vezérügynöksége.

GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEK

elsőrangú magyar gyártmány.

Gőzmozgonyok, minden nagyságban, nagyobitott tűzszekrényvel.

Üti-mozgonyok, legújabb szerkezetben, kiváló nagy erőfejlesztési képességgel.

Cséplőgépek, legújabb szerkezetben hosszabbított szalmarázókkal és szabadalmazott utánrúzóval.

Gazdasági gépgyártás csakis
ELSŐRANGU kivitelben.

Vetőgépek hegyes és sík talajhoz.

„Nemzeti” tolórendszerű vetőgép 13, 15, 17, 19, 21, és 23 sorral,

UJ! Magyar gyártmányban UJ!

GLÓRIA párossoru vetőgép 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24 soros 3¹/₂–4–4¹/₂” sortávolságban.

• Gőzcséplőkészletekre csereüzletek köttetnek. •
Rövidített levélczím:

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyczím: AGRARIA Budapest.

• MULATTATÓ •

Szőlőmhöz.

Már, édes szőlőm, bucsuzni jöttem.
Dobot vernek rád, kívánnak többen.
Jobb, rendesebb gazdád akad:
Kit tán nem busít jég, a fagy.
De kit levecskéd úgy fel nem vidit,
Hogy lantra verje hő érzelmeit...

Jobb így... oly sok rossz versnek vagy oka,
Mik nem születtek volna tán soha.
Hajh! így a mámor elmarad:
A lant, a hurja elszakad...
Uj gazdád megvív győzedelmesen
Rut férgeiddel s új rügyed leszen...

Mért lettél, szőlőm, dob alá való?
Halad az állam, kell a sok adó...
Meg kell fizetnem gazdagon —
Hogy őshazámban lakhatom...
De tartsd meg e hont mindenható!
Hogy az utolsó
Legyek én rajta, ki — földönfutó...

Petrus Jenő.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bírő
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmívelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélezim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

HOGY LETT A SZÉKELYBŐL GÓBÉ?

— Regényes mese az Apaffiak idejéből. — (28)

A „Független Ujság“ részére írta: Péterfy Tamás.

A néma hirnök újra irni kezdett:

„A kérdező én voltam; attól tartottam, hogy holdtölte
előtt nem mutatkoznak a tatárok és leütteted a fejemet
ártatlanul. Menekülj uram! én megtettem kötelességemet,
bocsáss utamra szabadon!“

Kemény János fejedelem odaállott a néma
háta mögé s a mint írta — elolvasta a sorokat. Ez-
alatt a kiállított örök fegyverei szintén ropogni kez-
dének, jelezve az ellenséget. Gyorsan lóra kaptak
valamennyien s nyargalva jöttek vissza a város falai
mögé. A táborkar rögtönzött ülése elhatározta, hogy
a fejedelmet még azon az estén előre küldik erős
kiséret mellett Husztra“.

Rika Józsa a néma hirtivő hiába szabadkozott,
protestált — mégis magával vitte a fejedelem és el-
sem engedte semmi könyörgésre.

VI. FEJEZET. A hétszer öntött saláta.

Néhány nappal később, hogy Rika Józsa és
Pityóka Rózsai Szamos-Ujvárról elbucsztak egymás-
tól, vendég érkezett az erdővidéki kuriába.

Nagytisztelütü Jámbor Dániel uram ő kegyelme
eljött, hogy meglátogassa a leányát. A dolog pedig
annyiban állott, hogy mikor a háztól egy napon
eltűnt volt a kis Lidike, hát siratták félesztendeig,
aztán belenyugodtak e gondviselés böles végzetébe,
hogy elveszett...

Félév után levelet kaptak tőle, melyben tudatta
szerencsés menekülését. Megírta azt is, hogy azon a
regelen, mikor két év előtt a boszorkány kunyhója
leégett, egy levélkével az erdő alá találkozóra hívták
a Kemény Simon nevében. Ott aztán nem a levante
várta, hanem két ismeretlen izmos paraszt asszony.
Megragadták, s három törpe mokány lóval
tova haladtak az erdőben. Hiábavalo volt minden
erőlködése, Lidikét elvitték a lovon. Azt sem tudja,
hogy hány napig utazhattak az erdők között, csak
emlékszik, hogy nagysokára egy erdőség szélén meg-
mentette egy szürke szakálu tisztos öreg ur. A paraszt
asszonyok vissza menekültek az erdő sűrűjébe anél-
kül, hogy az öreg ur üldözhetne volna...

Hát mindezeket Pityóka Rózsai igen szépen
csinálta. Lidikét elraboltatá, hogy eldugja a levante
szemei elől egy időre. Az öreg tisztartó urral pedig
megmenteté a Rika erdő szélénél, honnan bevezették
a sáppadt papleányt a nemzetes Rika Józsiás uram
erdővidéki kuriájába. Azóta szüntelen leveleztek, hogy
miként kellene hazaszállítani Lidikét, de olyan
válságos, háborus idők következtek, hogy nem mert
a nagytisztelütü ur utána indulni. Aztán nyugodt
is volt a biztossága felől, mert az öreg tisztartó
ritka erkölcsös ember vala, kinek házánál nem érte
bántódás a papleányt.

Most mégis elhatározta és eljött Erdővidékre a
leánya után. Késő délután érkezett meg a kőkeri-
téssel körített épület elé. A kuria egy gyöngébszerű
várhoz hasonlított. A kapuja is be volt zárva.

— Szállj le a kocsiról fiam Dávid! — szólt a
nemzetes Rika Józsiás uram szolgájához, kit elhozott
utmutatónak magával a nagytisztelütü ur. — Kérdezd
meg, hogy itt lakik-e Égető uram?

— Biz én nem kérdezem, mert tudom, hogy itt!
— Azért csak mégis szállj le fiam Dávid.

— Biz én nem mozdulok a szekérről! Még hogy a kutyák megegyenek csupa elevenen!? Nem megyek biz én! Ismerem a járást ehelyt.

— A kaput mégis csak nyisd fel fiam Dávid! Nem tudunk bejutni másképpen Dávid!

— Majd csak felnyitják, ha vendégre van szükség. Idébb azt a dorongot nagytiszteletű uram! hadd csapok a kapura. Biz én fogadok, hogy megsejtik odabent a bajunkat!

Kezébe ragadá a hosszú dorongot s nagyot csapott a kemény kapura, hogy dörgött tőle az udvar. Nosza lett lárma odabenn. Egész falka kutya rohant egyszerre a kapu felé ugatva-csaholva, hogy zúgott a kuria.

Odabent mégsem vették tudomásul a vendég érkezést.

Kevés idő múlva újra dörömbölt Dávid. A dorong ütéseket ez alkalommal megismételte nehányszor. A komondorok ujult rohammal kezdték ostromolni a kaput. Csaholtak, vonítottak s nagysokára kijött az öreg Egető bácsi, hogy szétekintsen. Lett öröm, mikor megtudta az öreg nagytiszteletű urnak kilétét. Osszeölelkeztek a jó öregek, hálálkodtak egymásnak, mit Dávid már unni kezdett utoljára.

— Nagytiszteletű uram! — szolt a két öreg beszédje közé, — hát a kisasszonyt?

— Hogy van Lidike? az én kisleányom.

— Jól. Dolgozik a konyhán. Hja! az én házamnál munka nélkül nem lehet elülni senkinek! Még a kedves vendégem, — nagytiszteletű uram leányának sem, — dicserzte az öreg Egető.

— Nézzem meg azt a mókust!

— Megálljon nagytiszteletű uram! Hadd kergetem szét a komondorokat. De nehogy leszálljon a kocsijáról! Nem szerencés gyalog bejönni hozzám senkinek.

Aztán hivogatni kezdé a csaholó ebeket: Maros! Duna! Lombos! Cselő! Csinos! — és még ki tudná előszámlálni a többi neveket? Annyi bizonyos, hogy mikor a végére ért, a kutyák lecsendesedtek némileg s kinyitotta a kaput, hogy az érkezett vendég kocsija beállhasson az udvarra.

A kocsi bejött, de nem maradt sokáig tárva a kapu. Ez nincs szokásban Egető uramnál. Ismét bezárta, nehogy rend ellenére csukatlan maradjon. Betámasztotta belülről rudakkal s csak azután folytatták a bevonulást a kuria felé. Az épület oldalánál végig haladva, hátul bekanyarult a kocsi a lépcsők felé.

Egetőné mámi kijött a vendégek fogadására. Megállott a tornác legfelső lépcsőjén, fején hófehér taréjos fejkötőjét ide-tova huzogatva — igazgatva — kíváncsian bámult az érkezők elé!

— Anyjukom édesem! — kezdé a lépcsőn föl-

érkező Egető uram a bemutatást — itt vagyok nagytiszteletű Jámbor Dániel uram ő kegyelme, a Lidike édes apja.

A névre Lidike is kiszaladt s nyakába borult a nagytiszteletű urnak. Bevezette a nagy hőség elől a hűvös belső szobákba. Kérdezett egymásután tizfélét is, hogy alig győzte felelettel a nagytiszteletű ur. Majd magukra hagyta a kikérdezés után az öregeket, míg esendesen örvendeztek, s kinézett a konyhára. Nem a főzéshez jött olyan sietve, hanem kérdést tenni Dávidhoz, a vén szolgához...

— Oh drága Lidi kisasszony! — kezdé az öreg szolga hizelegve, — mennyit kerestük, amióta elveszett. Mert rossz világ vanám odahaza!... Simon urfi fejedelemnek lett a fia. Azóta csupán csak egyszer járt nálunk, s akkor sem kérdezett Lidikéről semmit! Még egy szóval sem!

— Te vén fajankó, hiszen leveleztem vele! Miért kérdezett volna akkor otthon?

— Ugy?... Aztán Józsa is elveszett, de úgy, hogy két esztendeig nem láttuk, s még ma sem tudják, merre járhat. Akkor tájban igen sokat beszéltek a Lidike kisasszony szokásával együtt mintha izé... mintha úgy, izé...

— Süsd ki Dávid!

— Mintha együtt szoktak volna meg... Azt mondják, hogy él. Ugyan nagy ur lett odaát a törökök pártján a táborban. Lehet, de én nem hiszem...

(Folyt. köv.)

Mesterasszonyok Vácról.

Képeinkhez

A senki gyermekei. Nagyobb városokban a gondatlan szülők által elhagyott gyermekeket fölnevelik az erre hivatott nénikék. Egi türelemmel ápolják a kisdedeket, tanítják a jóra, Istenfélelemre. Hogy mily magasztos ez a cselekedet, azt mondani nem szükség. Képünkön a nyaraló gyermekek játszadoznak az apáca nénikével, aki még játékközben is tanítja őket. És ezekből a senki gyermekeiből, akiket a rossz szülőkeldobnak, még érdemes embereket nevel a szeretet.

Mesterasszonyok Vácról. Az igazi népviselet igen érdekes. Minden vidéken változik ez a festői ruházódás és a nép mivoltáról, gondolkozásáról hü másolatot nyújt. Nincsen is szebb a népviseletnél. Ez alkalommal a váci mesterasszonyokat mutatjuk be kedves egyszerűségükben.

Furcsa ajánlat. Három kisasszony ül a ligeti padon. Odamegy a drótos fiú és kínálja mindenféle edényeit, de a kisasszonyok csak nem vesznek tőle. Végre egérfogót kínál a kis drótos fiú, hogy az olyan egérfogó, amelylyel még szeretőt is lehet fogni!... No, erre aztán földerül a beszéd és a lányok nevetnek a kis drótoson.

Apróságok.

Fönn a hegyen . . .

Fönn a hegyen, magas fenyőfa alatt;
Szól az ifju: hadd csókolnom orcádat!
Piros orcád, színméz édes ajkadat,
Hattyu nyakad, hófehérszín válladat.

Fönn a hegyen, magas fenyőfa alatt;
Bohó fiu, hogyha szeretsz, ne kérd azt.
Mert nem teszem! noha igen sajnálak,
De ha szeretsz, rab leszek én tenálad.

Szól az ifju: szép leánykám bocsáss meg!
Ne boszantsd úgy az én szegény szívemet.
Hiszen tudod, a jó lsten áldjon meg,
Szüret után jó anyádtól megkérlek.

Ejnye, ejnye, jó barátom, nos érts meg!
Hő szerelmed ne bánts a szivedet.
Szegény tatár, a ki kérdi ha szeret,
Ad-e csókot a leány a legénynek.

Kisfalvi Ferenc.

Jókai Mór humora.

A szabadságharc leveretése után történt, hogy a mostanában elhunyt Jókai Mór, a nemzet koszorú írója, szintén bujdosó lett, mint annyi ezren.

Hosszas bolyongás után megtörtén, kimerülve egy borsodmegyei kis faluba érkezett, a hol halálos betegségbe esett. Neje, hirt vevén férje rejtkehelyéről, azonnal utra kelt, fölkereste és önfeláldozó ápolásával megmentette őt a haláltól.

Mikor már Jókai jobban lett, fellábadt: Pestről az a vigasztaló hír érkezett, hogy veszély nélkül térhet haza. Amde a szegény bujdosó ruhája éppen nem volt kifogástalan s a zordon téli időhöz mért. Jókainé szomorúan nézett férjére s így szólt:

— Hogy indulsz majd ennek a nagy utnak betegen s ilyen ruhában? Gyalog is kell mennünk s nézd — mekkora lyuk van a csizmádon, s befolyik rajta a víz.

— Ne törődjél velem, kedvesem, — válaszolt a költő az ő aranyos humorával, — mely soha sem hagyta el, — itt a másik oldalon is van egy éppen akkora lyuk. Azon meg majd — kifolyik.

Névrejtvény.

— Lengyel Ferencz-től. —

Antal, Ernő, Béla, Róbert, Rezső, Gábor, Ilona, Jenő, Zenó, Mátyás, Erzsébet, Titusz, András, Éva, Ákos, Dénes, Albert.

Ezen nevek úgy irandók egymás alá, hogy a kezdetbetűk egy oly kiváló magyar drámai költemény címét adják, amely az emberiség minden korszakából képet mutat be.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1904. július hó 20.

A Független Ujság 28. számában közölt talány megfejtése:

„Kiss Ernő.”

Helyesen fejtették meg: Durancsik József, Beviz István, Maza József, Baka Szabó Sándor, Ferenczy Sándor, Szita Amália, Abraham István, Erős István, Kondorosy Emil, Vasas István, Sági Ferenc.

A sorshuzárnál Szita Amália (R.-Kovács háza, u. p. Mezőkovács háza) neve jött ki elsőnek, kinek a kitzölt jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Gó b é s á g o k” című regénykötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Sándor Mihály urnak. A székelyföldi tagosítási tárgyalás befejezéséről nincs értesülésünk. A gazdák országos nagy testülete az Országos Magyar Gazdasági Egye-

sület ugyan mintegy két évvel ezelőtt fölirt a kormányhoz ebben a dologban, ngyszintén a székelyföldi kongresszusból is ment sürgető fölirat, de még eddig azok el nem intéződtek. — Kondorosy Emil urnak. Hat polgári iskola elvégzése nem elegendő ahhoz, hogy a jegyzői pályára lépjen. Jegyzői vizsgára csak a közigazgatási tanfolyam elvégzése után engedik. A tanfolyam tizhő apig tart s nyolc középiskolai osztályról szóló bizonyítvány fölmutatása mellett veszik arra fel. A tanfolyamot végzett egyének szolgabírói hivataloknál is alkalmazhatók, lehetnek járási számvevők stb. is. — Boross Dániel urnak. Pártoljuk a hazai ipart! Ha talál hazai iparost, aki a munkát elvégzi, ne forduljon külföldre, maradjon idehaza a pénz. — K. J. H. urnak. Kis-Hegyes. Szives sorait kézhez vettük s azokra Péterfy segédszerkesztőnk, lapunk legközelebbi számában fog érdemleges választ adni. — H. J. urnak Zsombolya. Éppen mai számunk első oldalán emlékeztünk meg arról, hogy néhány év alatt több kiváló szobrászunk hunyt el. — Cs-Tárnoki gazdakör. A diszoklevelek még nem készültek el; az okleveleket a Magyar Gazdaszövetség osztja ki, (Budapest, Baross-utca 10. sz.) melynek irodájához b. levelezőlapját válaszadás végett áttettük. — A. M. urnak. Sándormajor. Az orosz-japán háboru kimenetelét mi sem jósolhatjuk meg. Hogy meddig tart? Hát a burháboruról se gondolta volna senki, hogy annyi ideig elhúzódik.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Élelmi cikkek nagyban árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Várcsarnok Ellátó szövetkezete jelentése 1904. július 9.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—140 K., vidéki borjúhús 90—110 K., sertéshus 104—116 K., szalonna füstölt 144—160 K., szalonna, olvasztani való 120—128 K., háj 136—140 K., sertézsír 140—144 K. — Füstölthús: (vidéki) kg.-ja 1'60—2'— K., hazai sonka 1'80—2'— K.

Baromfifélék: élő tyúk 2'40—3'— K., rántani való csirke —'90—1'80 K., sütni való csirke 1'20—2'30 K., kacsa, hizott 4'—5'60 K., lud, hizott 12'—14'— K., pulyka, hizott 12'—14'— K., páronkint. Vágott hizott liba 1'28—1'32 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 130—140 K. kg.-kén.

Tojás: baicskai 50—60 K., erdélyi apróbb áru 58—59 K. ládánkint. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 8'65—9'65 K. Rossz 12'50 K-tól 12'50 K-ig. Árpa 11'40 K-tól 12'— K-ig, jobb minőségű 12'20 K-tól 12'50 K-ig. Zab 11'60—12'50 K. Tengeri 12'50 K. Liszt: ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	30'40	29'40	28'40	27'40	26'40	25'60	24'80	21'20	13'40

Takarmányvásár. Réti széna 580—680 fillér, mubar 680—720 fillér, zsupszalma 270—280 fillér, alomszalma 250—270 fillér

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t.
Brassói kén- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

Sürgőnyezim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzélékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.

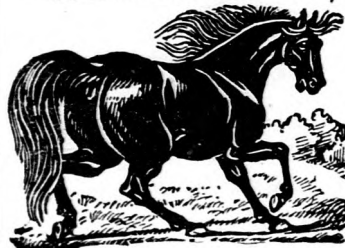
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertés-vásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

es. és kir. szabaálmazott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára K 2.80.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállóban is lovak izmai erősítésére, fárasztó menetek előtt és után fizamodásoknál és az izmok merevedésénél stb. a lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Főraktár:

Valódi csak ezen védjeggyel ellátott.

Kwizda Ferenc János
es. és kir. osztr.-magy.,
kir. román és bolgár
hercegi udvari szállító

kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.
1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg	109,331.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyiszintén az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografaiilag legszébben, legolcsóbban sokszorosítottatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos

— Budapest —

Bérekocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott
állapotban és leg-
magasabb napi ára-
kon értékesít.

A "Lóhere" védjegyű

Thomas-Salak

a legjobb és legolcsóbb

foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény, kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, fölöz kemlő és szőlőkre. Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyázási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.

Csak a "LÓHERE" védjegyű thomassalak származik a csehországi Thomasművekből.

A "Lóhere" védjegy kezeséget nyújt az áru feltétlen tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.

Árjajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál a

Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.

Vezérképviseletje Magyarországon:

László Marcell BUDAPEST, VI., Teréz-körút 22. sz.

Czukorrépa-, kukorica- és burgonyamivelésre szolgáló

amerikai

kézi- és fogatos kapáló és töltőgető eszközök, ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK

elismert gondos kivitelben kaphatók:

ALAKULT 1856

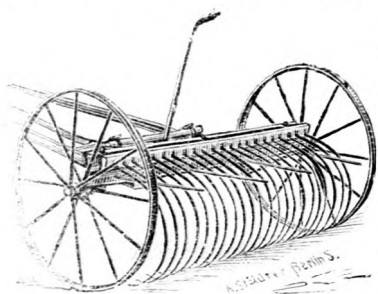
KÜHNE E.

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában

MOSONBANFőraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.**

Szintűgy fűkaszalógépek,
kézi- és járgány-cséplő-
gépek, gabonatisztító-
és osztályozó-rosták,
konkolyválasztógépek,
bevált hírneves

„MOSONI DRILL“
tolókeres sorvetőgé-
pek stb.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.

Érvényes 1904. május hó 1-től.

A vonatok indulása Budapestről.

A keleti pályaudvarról.				A nyugati pályaudvarról.			
vonal-szám	óra	percz	vonat neve	vonal-szám	óra	percz	vonat neve
318 ¹	6 15	szv.	Hatvan	102	1 00	kel. ost.	Bécs, Páris, Ostende, London
28	6 20	"	Triest, Nagy-Kanizsa	146	5 50	szv.	Palota-Ujpest
10	6 45	"	Bécs, Graz	122	6 00	"	Érsekujvár
912	7 00	gyv.	Szabadka	6102	6 35	"	Cegléd, Szolna
302	7 10	"	Ruttka, Berlin	150	6 40	"	Dunakeszi-Alag
906	7 15	szv.	Belgrád, Brod	4102	6 45	"	Esztergom
804	7 25	gyv.	Gyulafehérvár, Nagyszében, Kolozsvár, Tövis, Stanisla	148	6 55	"	Palota-Ujpest
1302	7 30	"	Fehring, Graz	6012	7 05	vv.	Lajosmizse
402	7 40	"	Kassa, Munkács	1404	7 20	gyv.	Zsolna, Berlin
1508	7 50	szv.	Máramaros-Sziget	104	8 00	"	Bécs
318	8 00	"	Kassa, Csorba	152	8 05	szv.	Dunakeszi-Alag
1002	8 00	gyv.	Gödöllő	708	8 15	gyv.	Temesvár, Orsova, Bázias
806	8 10	szv.	Zágráb, Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovce	712	8 30	szv.	Temesvár, Kátféves, Bázias
1006	8 15	"	Zágráb, Fiume	1341	8 55	"	Nagy-Maros
241	8 20	"	Pécs, Brod	4102	9 05	"	Pilis-Csaba
408	8 35	"	Bicske	116	9 25	"	Bécs, Berlin
2	8 50	gyv.	Munkács, Máramaros-Sziget	154	9 35	"	Palota-Ujpest
506	9 00	szv.	Bécs, Graz	136 ²	11 35	"	Nagy-Maros
306	9 35	"	Kolozsvár, Brassó, Máramaros-Sziget, Stanisla				

Délután			
944	12 00	tv. sz.	Kis-Kőrös
514 ¹	12 10	szv.	Nagykát
8	12 20	"	(Győr, Bécs)
310	12 35	"	Szombathely
320	1 30	"	Hatvan, Miskolc
504	2 00	gyv.	Gödöllő
602 ²	2 15	"	(Kolozsvár, Tövis, Szatmár-Németi)
4	2 25	"	Arad, Bukarest
510	2 20	sz. v.	Bécs, Páris, London
20	2 35	"	Fehring
404	2 45	gyv.	Szolnok
904	2 40	"	Bicske
312	2 40	szv.	Kassa, Lemberg
324 ¹	2 45	"	(Bosna-Brod, Belgrád, Konstantinápoly)
1902	3 00	gyv.	Hatvan
910	3 10	szv.	Gödöllő
1022	3 20	vv.	Pécs, Eszék, Gyékényes
304	3 30	gyv.	Szabadka
16	3 40	szv.	Adony-Szabolcs, Paks
308	4 25	"	Ruttka, Berlin
508	5 45	"	Győr
314	6 50	gyv.	Gödöllő
1706	7 05	szv.	Ruttka, Berlin
22	7 25	"	Kolozsvár, Brassó
1008	8 30	"	Hatvan
1510	8 45	"	Zágráb, Fiume
502	9 15	gyv.	Róma, Nápoly
406	9 40	szv.	Máramaros-Sziget, Stanisla
608	10 00	"	Bicske
908	10 10	"	Zágráb, Fiume
12	10 30	"	Pécs, Boszna-Brod
1508 ²	10 40	gyv.	Kassa, Csorba
328	11 10	vv.	Kolozsvár, Bukarest, Stanisla
			Lemberg, Kassa
			Máramaros-Sziget
			Fehring, Graz
			Arad, Brassó
			Belgrád, Eszék, Brod
			Bécs, Sopron
			Kassa, Csorba
			Ruttka, Miskolc

1) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 11-ig közlekedik. — 2) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 11-ig közlekedik. — 3) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 11-ig közlekedik. — 4) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik. — 5) Május havában csak Váczig közlekedik. — 6) Minden kedd, csütörtökön és vasárnapon közlekedik. — 7) Minden szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok érkezése Budapestre.

A keleti pályaudvaron.				A nyugati pályaudvaron.			
vonal-szám	óra	percz	vonat neve	vonal-szám	óra	percz	vonat neve
645	5 00	tszsz.	Mária-Radna, N.-Várad	7011	12 50	kel. ost.	Konstantin. (Bukarest)
327	5 20	vv.	Berlin, Ruttka	141	4 28	szv.	Palota-Ujpest
1707	5 45	szv.	Stanisla, M.-Sziget	143	5 40	"	Dunakeszi-Alag
607	6 10	"	Brassó, Arad	6101	6 15	"	Szolnok, Cegléd
19	6 15	"	Bicske, Gyékényes	1407	6 25	"	Berlin, Zsolna
405	6 35	"	(Lemberg, Kassa)	145	6 35	"	Palota-Ujpest
11	6 40	"	(Máramaros-Sziget)	217	7 05	tv. szsz.	Párkány-Nána
1505 ¹	6 55	gyv.	Bécs, Triest				Bukarest, Verciorova, Bázias
907	7 05	szv.	Csorba, Kassa	709	7 15	szv.	Dorog
507	7 10	"	Belgrád, Boszna-Brod	4107	7 25	"	Palota-Ujpest
1308	7 25	"	Brassó, Kolozsvár	117	7 45	"	Páris, Bécs
317	7 25	"	Graz, Fehring	6011	7 50	vv.	Lajosmizse
309	7 55	"	Gödöllő	149	8 00	szv.	Dunakeszi-Alag
501	7 50	gyv.	Hatvan	131 ²	8 10	"	Nagy-Maros
1021	7 50	vv.	Bukarest, Brassó	713	8 25	"	(Kis-Kun- Félégyháza)
1005	8 10	szv.	(Paks, Adony-Szabolcs)	4101	8 35	"	Esztergom
1509	8 15	"	(Fiume, Zágráb, Boszna-Brod, Pécs)	123	8 45	"	Párkány-Nána
311	8 45	"	Csorba, Kassa	151	9 10	"	Dunakeszi-Alag
1008	8 50	gyv.	Hatvan	1403	9 40	gyv.	(Berlin, Zsolna, Pozsony)
13	9 05	szv.	(Torino, Róma, Fiume, Zágráb)	153	10 20	szv.	Palota-Ujpest
509	9 05	"	Győr	715	10 55	"	Szeged
307	9 45	"	Szolnok	119	11 05	"	Érsekujvár
909	9 50	"	Berlin, Ruttka				
27	10 15	"	Szabadka				
			N.-Kanizsa, Triest				

Délután			
319	12 15	szv.	Gödöllő
7	12 30	"	(L/m. Bruck)
301	12 50	gyv.	(Szombathely, Győr)
903	1 05	"	Berlin, Ruttka
801 ¹	1 10	"	(Konstantinápoly, Belgrád, Bosna-Brod)
1901	1 30	"	Bukarest, Arad
401	1 30	"	(Gyékényes, Eszék, Pécs)
508	1 50	"	Lemberg, Kassa
313	3 10	szv.	(London, Páris, Bécs, Fehring)
321	5 40	"	Tövis, Kolozsvár, Szatmár-Németi
15	6 35	"	Hatvan, Szerencs
505	6 40	"	Gödöllő
905	6 55	"	(Brassó, Kolozsvár, Stanisla)
305	7 00	"	(Máramaros-Sziget)
3	7 15	gyv.	Belgrád, Brod
605	7 20	szv.	(Berlin, Ruttka, Szerencs)
1007	7 55	"	Bécs, Graz
407	8 30	"	Brassó, Arad
1507	8 50	"	Gödöllő
1001	9 05	gyv.	(Fiume, Zágráb, Brod, Pécs)
303	9 15	"	(Munkács, Máramaros-Sziget)
911	9 20	"	Bicske, Kis-Kőrös
9	9 30	szv.	Csorba, Kassa
603	9 35	gyv.	Torino, Róma, Fiume, Zágráb
403	9 55	"	(Vinkovce, Pécs)
23 ¹	10 30	szv.	Berlin, Ruttka
513 ²	10 30	"	Szabadka
315 ²	10 40	"	Bécs, Graz

1) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 11-ig közlekedik. — 2) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 11-ig közlekedik. — 3) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 11-ig közlekedik. — 4) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik. — 5) Minden kedd, csütörtökön és vasárnapon közlekedik. — 6) Minden szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok indulása és érkezése Budapest-Józsefváros.

Indulás		Érkezés	
828 ¹	7 00 szv. Pécel	825 ¹	6 00 szv. Pécel

A vonatok indulása és érkezése Buda-Császárfürdő kitérő.

Indulás		Érkezés	
4002	6 14 szv. Esztergomba d. e.	4007	7 17 szv. Dorogról d. e.
4003	8 54 " Piliscsaba " "	4001	8 45 " Esztergomból " "
4008	12 30 " Dorogra d. u.	4008	4 39 " Piliscsabáról d. u.
4012	1 55 " Pilis-Csabára " "	4009	8 19 " Esztergomból " "
4004	2 30 " Esztergomba " "	4005	9 22 " Esztergomból " "
4006	3 30 " " " "	4011	10 15 " Pilis-Csabáról " "

— 1903. évi forgalom 26,000 zsák. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek első sorozata **f. évi július hó 6., 7.**
 és **8-án** tartatik meg.

Az aukcziókra felkötött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bajtájékoztatókat elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. 27

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Állandó borvásár Budapesten.

Elfogad értékesítésre bármely faju magyar borokat; felvilágosítást nyújt vevőknek és bortermelőknek.

A MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
állandó borvására a Leszámitolóbank közrak-
 tárainak I. számú raktárában **megnyílt.**

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete igazgatósága.
 Budapest, IX. ker., Csarnok-tér 5. szám.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Mútrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert kütűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar **részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.